

Informācija medijiem
2009.gada 12.janvārī

Plāno palielināt sodus par braukšanu bez OCTA

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB) izstrādājis priekšlikumus grozījumiem likumdošanā, kas ļautu būtiski palielināt administratīvo sodu par piedalīšanos ceļu satiksmē ar transportlīdzekli, kuram nav OCTA. Plānots, ka sods varētu divreiz pārsniegt pašreiz noteikto soda apmēru.

Braukšana ar neapdrošinātu transportlīdzekli ir ļoti būtisks pārkāpums daudzās Eiropas Savienības valstīs, kas draud ne tikai ar administratīvo pārkāpumu un naudas sodu, bet pat ar mašīnas vai numurzīmes konfiskāciju un tiesvedību, jo par neapdrošināto transportlīdzekļu radītajiem zaudējumiem maksā apzinīgie autoīpašnieki.

Priekšlikumi par grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.pantā iesniegti LR Finanšu ministrijā.

Sodiem jābūt bargākiem, lai nebūtu jāpalielina OCTA prēmijas

Juris Stengrevics, Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) valdes priekšsēdētājs: „Ņemot vērā iedzīvotāju dzīves līmeņa paaugstināšanos pēdējos gados un izmaiņas ekonomiskajā situācijā, ir nepieciešams pārskatīt soda apmērus par braukšanu ar transportlīdzekli, kuram nav OCTA. Pretējā gadījumā varētu palielināties to ceļu satiksmes dalībnieku skaits, kas brauc bez OCTA. Mūsu ierosinājums, ka administratīvos sodus ir jāpalielina - no 80 līdz 150 latiem līdzšinējo 50 latu vietā. Savukārt, ja pārkāpums veikts atkārtoti gada laikā, tad autovadītājam tiek uzlikts sods 180 līdz 250 latu apmērā.

Kāpēc tas ir būtisks pārkāpums? Jo par neapdrošinātu transportlīdzekļu radītajiem zaudējumiem tiek „maksāts” no apzinīgo autovadītāju maksātajām prēmijām. Tas nozīmē, ja neapdrošināto transportlīdzekļu skaits ceļu satiksmē palielināsies, pastāv risks, ka varētu pieaugt OCTA polišu cenas.”

Tā, piemēram, Lielbritānijā aprēķināts, ka neapdrošinātu transportlīdzekļu radīto zaudējumu dēļ apmēram par 30 mārciņām pieaug godīgo un apzinīgo transportlīdzekļu apdrošināšanas maksājumi. Turklāt pierādīts, ka neapdrošinātos transportlīdzekļus visbiežāk vada autovadītāji alkohola reibumā vai arī pašam transportlīdzeklim nav izieta tehniskā apskate.

Kā liecina LTAB dati, ik gadu ceļu satiksmē piedalās apmēram 3% transportlīdzekļu, kuriem nav OCTA. Tā secināts, ņemot vērā neapdrošināto transportlīdzekļu izraisīto ceļu satiksmes negadījumu īpatsvaru uz kopējo negadījumu fona.

Ārvalstīs braukšana bez OCTA ļoti nopietns pārkāpums

J.Stengrevics: „Piedalīšanās ceļu satiksmē ar neapdrošinātu auto ir ļoti nopietns pārkāpums daudzās Eiropas Savienības valstīs, kur sods var būt ne tikai naudas izteiksmē, bet draudēt pat ar transportlīdzekļa vai to numurzīmes konfiskāciju un tiesas darbiem. Administratīvie naudas sodi dažādās Eiropas Savienības valstīs atšķiras, bet pamatā tie ir krietni augstāki nekā autovadītājam izmaksātu gada polise.”

Tā, piemēram, Igaunijā par braukšanu bez apdrošināšanas likums paredz administratīvo sodu līdz 6000 EEK jeb 270 latiem. Polijā administratīvais sods tiek noteikts, ņemot vērā laika posmu, kurā nav bijusi apdrošināšana. Ja ilgāk nekā divas nedēļas, tad sods vieglajai automašīnai ir 500 euro jeb apmēram 350 latu. Vācijā soda sankcijas nosaka tiesa, katru gadījumu izvērtējot individuāli, tomēr parasti jau pirmajā reizē tiek noteikts administratīvais sods vainīgā divu mēnešalgu apmērā. Norvēģijā – 5000 NOK jeb aptuveni 420 lati. Itālijā bez 500 euro jeb aptuveni 350 latu administratīvā soda jāreķinās ar automašīnas konfiskāciju uz laiku. Līdzīgi var rīkoties arī ceļu policija Lielbritānijā un

Slovēnijā. Lielbritānijā sods pat var sasniegt 5000 mārciņu jeb vairāk nekā 4000 latus. Somijā par piedalīšanos satiksmē bez OCTA ir jāreķinās ar sodu, kas var būt trīs līdz četras reizes lielāks nekā tai brīdī augstākais maksājums par apdrošināšanu (laika posms ir līdzvērtīgs tam, cik ilgi nav apdrošināšana). Ungārijā tiek noņemtas numurzīmes, maksimālais sods līdz 600 euro jeb apmēram 420 latu.

Sekas var būt daudz nopietnākas nekā administratīvais sods

J.Stengrevics: *"Reti kurš autovadītājs, kas brauc ar transportlīdzekli bez OCTA, apzinās patiesos riskus, kuriem sevi pakļauj. Ja satiksmes negadījums tiek izraisīts ar neapdrošinātu transportlīdzekli, tad negadījuma rezultātā radītos zaudējumus vainīgajam nāksies segt cietušajiem no saviem līdzekļiem. Jāmin, ka Latvijas apdrošinātāju praksē ir ceļu satiksmes negadījumi, par kuriem atlīdzībās tiek izmaksāti pat vairāki miljoni eiro. Līdz šim lielākā saņemtā zaudējumu prasība ir 5,3 milj.eiro par negadījumu, kas noticis 2007 gadā Īrijā ar Latvijā reģistrētu transportlīdzekli. Ja to būtu izraisījis neapdrošināts transportlīdzeklis, tad šo summu būtu jāatlīdzina vainīgā transportlīdzekļa īpašniekam vai vadītājam."*

Saskaņā ar OCTA Likumu, zaudējumi par neapdrošinātu transportlīdzekļu izraisītajiem ceļu satiksmes negadījumiem vispirms tiek atlīdzināti no speciāla OCTA Garantijas fonda, ko veido iemaksas no iegādātajām OCTA polisēm. Pēc tam LTAB kā Garantijas fonda turētājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku (vai vadītāju), ja tas nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Ja tas labprātīgi neatlīdzina zaudējumus, kas cietušajam kompensēti no Garantijas fonda, tad līdzekļu atgūšana tiek panākta ar tiesas starpniecību.

Informāciju sniedza:

Juris Stengrevics

LTAB valdes priekšsēdētājs

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Ozoliņa

T: 7358923, 29336923, inese@eksodus-ik.lv